

Promlčení práva vymáhat nedoplatek cla a daně

Jestliže návrh na nařízení výkonu rozhodnutí pro vydobytí vymahatelné (judikátní) pohledávky (celního dluhu) podal oprávněný před uplynutím promlčecí lhůty stanovené v § 282 odst. 1 zákona č. [13/1993](#) Sb., promlčení se dnem zahájení vykonávacího řízení staví. Znamená to, že po dobu řízení o výkon rozhodnutí promlčecí doba - pokračuje-li oprávněný řádně v zahájeném řízení - neběží.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3511/2006, ze dne 24.7.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněného C. ú. P., proti povinnému D. I., zastoupenému advokátem, pro 165.820,- Kč prodejem movitých věcí, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. E 1917/96, o dovolání oprávněného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2006, č.j. 25 Co 25/2006-48, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2006, č.j. 25 Co 25/2006-48, se ruší a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 19. 8. 2005, č.j. E 1917/96-35, Obvodní soud pro Prahu 5 zamítl návrh, kterým se povinný domáhal zastavení výkonu rozhodnutí. Soud prvního stupně zjistil, že rozhodnutí správního orgánu, jehož výkon se navrhuje, nabylo v červenci 1996 vykonatelnosti, že úkon směřující k vymožení nedoplatku učinil oprávněný 24. 7. 1996, tj. podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, a že o tomto úkonu byl povinný zpraven 8. 8. 2003 (doručením návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí); na základě tohoto zjištění uzavřel, že šestiletá promlčecí lhůta se přerušila a nová začala běžet od 1. 1. 2004 (§ 282 odst. 1, 2 zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona). Zastavení výkonu rozhodnutí ve smyslu § 268 odst. 1 písm. h/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „o.s.ř.“), proto nepřipadá v úvahu, neboť právo vymáhat nedoplatek cla není promlčen.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 2. 2006, č.j. 25 Co 25/2006-48, změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že výkon rozhodnutí zastavil. Odvolací soud - vyloučiv užití § 112 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), jako obecného ustanovení ve vztahu k § 282 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona - považoval za úkon směřující k vymožení nedoplatku návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, který byl povinnému spolu s usnesením o nařízení výkonu rozhodnutí doručen při soupisu movitých věcí 21. 5. 2003. Protože povinný byl o tomto úkonu zpraven po uplynutí šestileté promlčecí lhůty, jsou předpoklady pro zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h/ o.s.ř. splněny.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadl oprávněný dovoláním, jímž v rámci ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. zpochybnil právní posouzení otázky promlčení práva vymáhat celní dluh přiznaný správním rozhodnutím. Ustanovení § 282 zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona, neřeší situaci, kdy celní úřad podá návrh na nařízení soudního výkonu rozhodnutí a ve vykonávacím řízení řádně pokračuje; v takových případech podle dovolatele nic nebrání tomu, aby ve vztahu k uplatněnému právu platilo ustanovení § 112 obč. zák., které vylučuje běh promlčecí doby po dobu řízení. Navrhl,

aby dovolací soud rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání – směřující proti rozhodnutí, jímž odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci zastavení výkonu rozhodnutí – je (bez ohledu na nesprávné poučení o opravných prostředcích /§ 169 odst. 1, § 211 o.s.ř./) podle § 237 odst. 1 písm. a/ ve spojení s § 238a odst. 1 písm. d/, odst. 2 o.s.ř. přípustné; dovolací soud je shledal rovněž důvodným.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a/, b/ a odst. 3 o.s.ř., jež by řízení činily zmatečným, ani jiné vady řízení (§ 241a odst. 2 písm. a/ o.s.ř.), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3, věta druhá, o.s.ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani ze spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3, věta první, o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu posouzení předpokladů promlčení práva poté, co v řízení o výkon rozhodnutí vznesl povinný námitku promlčení.

Právní posouzení je ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

V souzené věci je exekučním titulem rozhodnutí C. ú. P. S. ze dne 8. 1. 1996, potvrzené rozhodnutím O. c. ú. P. ze dne 17. 5. 1996, které nabylo 26. 6. 1996 právní moci. Odvolací soud vyšel dále z toho, že řízení o výkon rozhodnutí bylo na návrh oprávněného zahájeno 24. 7. 1996 (§ 82 odst. 1, § 254 odst. 1 o.s.ř.), že výkon rozhodnutí k vydobytí pohledávky 165.820,- prodejem movitých věcí povinného nařídil Obvodní soud pro Prahu 5 usnesením ze dne 26. 11. 1996, č.j. E 1917/96-3, a že toto usnesení (spolu s návrhem na nařízení výkonu rozhodnutí) soud prvního stupně doručil povinnému při soupisu věcí dne 21. 5. 2003.

Se zřetelem na vydání podkladového rozhodnutí (a počátek běhu promlčecí lhůty) je třeba i v současné době projednávanou věc posuzovat podle zákona č. [13/1993](#) Sb., celního zákona ve znění zákona č. [35/1993](#) Sb., tedy podle celního zákona účinného do 30. 6. 1997 (dále jen „zákon č. [13/1993](#) Sb.“).

Podle ustanovení § 282 zákona č. [13/1993](#) Sb. se právo vybrat a vymáhat nedoplatek cla promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal splatným (odstavec 1/). Je-li proveden úkon směřující k vybrání nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl dlužník o tomto úkonu zpraven; nedoplatky cla lze však vymáhat nejpozději do 20 let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným (odstavec 2/). K promlčení se přihlídnou pouze tehdy, je-li to dlužníkem namítáno a jen v rozsahu uplatňované námítky (odstavec 3/). Úkonem k vymáhání nedoplatku cla je také písemná upomínka o zaplacení cla doručena dlužníkovi (odstavec 6/).

Podle ustanovení § 323 zákona č. [13/1993](#) Sb. se zajištěním a stanovením celního dluhu a promlčením práva vymáhat nedoplatek cla (§ 254 až § 282) rozumí také zajištění a stanovení daňové a poplatkové povinnosti při dovozu a promlčení práva vymáhat daně a poplatky při dovozu.

Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h/ o.s.ř. bude výkon rozhodnutí zastaven, je-li nepřípustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

Podle ustanovení § 112 obč. zák., uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí.

S názorem odvolacího soudu, podle něhož ustanovení § 112 obč. zák. nelze aplikovat, se Nejvyšší soud neztotožňuje.

Rozhodnutí vydané v celním řízení, které se stalo vykonatelným, je exekučním titulem pro exekuci, kterou provádí vydáním exekučních příkazů příslušný celní úřad (srov. § 306 a násl. zákona č. [13/1993](#) Sb.). C. ú. může také požádat o provedení exekuce soud (§ 306 odst. 3, věta druhá, zákona č. [13/1993](#) Sb.).

Ustanovení § 282 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb. přerušení promlčecí lhůty spojuje věcně s „úkonem směřujícím k vybrání nebo vymožení nedoplatku,“ tj. s úkonem celního úřadu, jakým je např. písemná upomínka o zaplacení, výzva k zaplacení v náhradní lhůtě nebo vydání exekučního příkazu; z hlediska časového pak stanoví, že nová promlčecí lhůta začne běžet po uplynutí kalendářního roku, ve kterém „byl dlužník o tomto úkonu zpraven.“ Provedenými úkony podle zmíněného ustanovení jsou úkony celního úřadu, jejichž cílem je vybrat nebo vydobýt nedoplatek způsobu předvídanými zákonem č. [13/1993](#) Sb. Je-li jedním z těchto způsobů „provedení exekuce vydáním exekučního příkazu,“ nová promlčecí lhůta začne – při splnění shora uvedených podmínek – běžet bez ohledu na to, zda probíhá exekuce podle § 306 zákona č. [13/1993](#) Sb. Jinak řečeno, po dobu provádění exekuce se promlčecí lhůta stanovená v § 282 odst. 1 zákona č. [13/1993](#) Sb. nestaví.

Zcela odlišná situace nastává, jestliže celní úřad využije dobrodiní zákona a „o provedení exekuce“ požádá soud. Podání návrhu na nařízení soudního výkonu rozhodnutí je sice rovněž úkonem směřujícím k vymožení nedoplatku, ovšem co do přerušení (stavení) promlčecí lhůty s ním nejsou spojeny důsledky plynoucí z ustanovení § 282 odst. 2 zákona č. [13/1993](#) Sb. Je tomu tak proto, že celní úřad jako účastník řízení (§ 19, část věty za středníkem, o.s.ř.) uplatňuje právo, které bylo pravomocně přiznáno (správním rozhodnutím); v takovém případě není důvodu, aby se neuplatnilo ustanovení § 112 obč. zák. Jestliže návrh na nařízení výkonu rozhodnutí pro vydobytí vymahatelné (judikátní) pohledávky (celního dluhu) podal oprávněný před uplynutím promlčecí lhůty stanovené v § 282 odst. 1 zákona č. [13/1993](#) Sb., promlčení se dnem zahájení vykonávacího řízení staví. Znamená to, že po dobu řízení o výkon rozhodnutí promlčecí doba – pokračuje-li oprávněný řádně v zahájeném řízení – neběží.

Odišné právní posouzení otázky stavení promlčecí doby, k němuž dospěl odvolací soud, tedy správné není a dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. byl uplatněn po právu; Nejvyšší soud proto – aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o.s.ř.) – napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta první, o.s.ř.).

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)